

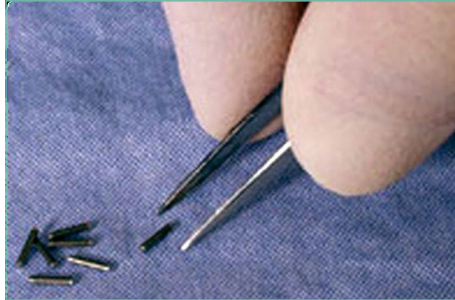
noorder
hart excellente
zorg

MARIAZIEKENHUIS
INFOBROCHURE

DE BEHANDELING: BRACHYTHERAPIE

Wat is brachytherapie?

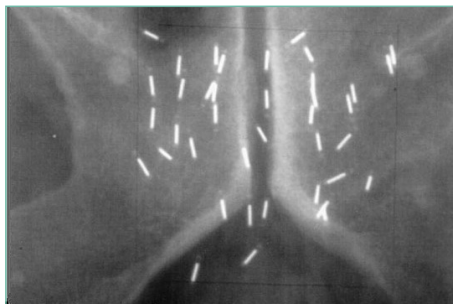
Brachytherapie is een inwendige bestraling. Dit betekent dat bestralingsbronnen in het lichaam zelf worden ingebracht. Er zullen kleine radioactieve bronnen direct in het prostaatgezwel worden binnen gebracht. Bij deze behandeling gebruikt men meerdere jodium-125-zaadjes.

Hoe wordt de behandeling uitgevoerd?

Bij de brachytherapie van de prostaat zal de arts de zaadjes implanteren onder algemene verdoving.

Met behulp van een echo-onderzoek worden die zaadjes via dunne naalden in de prostaat ingebracht. Op die manier is het mogelijk om lokaal het kankerweefsel intensief te bestralen. Het gezonde omringende weefsel (blaas, darmen, zenuwweefsel) wordt zo maximaal gespaard.

Vorbereidende onderzoeken

Soms is het nodig om enkele voorbereidende onderzoeken te laten gebeuren. Uw chirurg bespreekt met u welke onderzoeken voor u van toepassing zijn.

Bloedafname: U kan hiervoor terecht bij de dienst ambulante bloedafname, elke werkdag tussen 8 en 18 uur. Deze dienst bevindt zich op de gelijkvloerse verdieping in de C-blok. U hoeft vooraf geen afspraak te maken.

ECG (elektrocardiogram = onderzoek van de hartwerking): U kunt hiervoor een afspraak maken bij de dienst cardiologie of bij uw huisarts.

Indien U bij een specialist in behandeling bent voor één of andere aandoening (hartspecialist, longspecialist, endocrinoloog, ...) kan de chirurg voor de operatie een consult vragen van deze specialist, om zich te vergewissen of voor de operatie, met bijhorende narcose, bijkomende aandachtspunten in acht moeten worden genomen.

Uw chirurg zal een consultatie voorzien bij de vooropnamecel. Hier worden volgende zaken met u besproken:

- Preoperatieve vragenlijst met toestemmingsverklaring
- Anamnese (gegevens van de contactpersoon, voorgeschiedenis, allergieën ...)
- Thuismedicatie
- Informatieverstrekking
- Zo nodig afspraken maken voor bijkomende onderzoeken

De opname

WAT DOET U BEST THUIS

- Bespreek met uw behandelend arts of huisarts of er medicatie gestopt moet worden (vb. bloedverdunners, medicatie voor suikerziekte...).
- Twee dagen voor de ingreep start u met vezelarme voeding (zie bijlage).

WAT BRENGT U MEE BIJ UW OPNAME

DOCUMENTEN:

- Identiteitskaart
- Formulieren van de verzekering
- Toestemmingsverklaring (= geel formulier uit het opnamekaftje) en vragenlijst (= wit formulier uit het opnamekaftje)

MEDICATIE:

- Recente medicatie in de originele verpakking
- Recente medicatielijst met de dosis van de medicatie en het tijdstip van inname

UITRUSTING:

- Nachtkledij en kamerjas
- Toiletgerief
- Handdoeken en washandjes
- Schoenen met gesloten hiel

AANMELDING

De dag voor de opname wordt u opgebeld door een medewerker van het onthaal om het juiste uur van opname af te spreken. De dag van de opname meldt u zich tijdig aan de inschrijfbalie. Deze bevindt zich links in de inkomhal van het ziekenhuis. Nadat u bent ingeschreven, wordt u naar de dagzaal van de eenheid gebracht.

OPNAME OP DE EENHEID 'HEELKUNDE B2.1'

U verblijft op de eenheid 'heelkunde B2.1'. De bezoeken zijn er van 15 tot 20 uur. U kan het verplegend personeel steeds bereiken op het nummer: 011 82 63 61. De zorgverleners zullen er alles aan doen om uw verblijf/herstel zo aangenaam mogelijk te maken.

De verpleegkundige verwelkomt u in de dagzaal en brengt u, na een opnamegesprek, naar de kamer. Voorafgaand aan de behandeling zullen er nog een aantal voorbereidingen gebeuren.

DAG VOOR DE INGREEP

- Anamnese (gegevens van de contactpersoon, voorgeschiedenis, thuismedicatie, allergieën, ...) door de verpleegkundige.
- Identificatiearmbandje controleren (dit dient u gedurende uw verblijf continue aan te houden).
- Uw vragen zullen beantwoord worden.
- Parametercontrole (bloeddruk, pols, zuurstofsaturatie, temperatuur en zo nodig het bloedsuikergehalte).
- Toedienen van een klein lavement om 20 uur. Vanaf dan mag u niets meer eten. U mag nog drinken tot middernacht.

DAG VAN DE INGREEP

- Vanaf middernacht blijft u volledig nuchter (niet eten, niet drinken, niet roken).
- Parametercontrole (bloeddruk, pols, zuurstofsaturatie, temperatuur en zo nodig het bloedsuikergehalte).
- Toedienen van een klein lavement 1u vóór de ingreep.
- U krijgt een operatiehemdje dat u mag aantrekken. Hieronder mag u niets aanhouden.
- U moet uw tandprothese, hoorapparaten, juwelen en piercings uitdoen.

Wanneer de arts u oproept voor de behandeling, wordt u door een verpleegkundige van de vervoersdienst naar de voorbereidingsruimte in het operatiekwartier gebracht.

VERLOOP IN OK

In de voorbereidingsruimte zal door een verpleegkundige een infuus geplaatst worden om de nodige medicatie toe te dienen tijdens de narcose. Uit voorzorg krijgt u tijdens de behandeling antibiotica toegediend om het risico op infecties zo laag mogelijk te houden. Bij aanvang van de ingreep brengt de arts een blaaskatheter in. De behandeling duurt gemiddeld 1.30 uur. Nadien zal u nog ongeveer een uur in de ontwaakruimte doorbrengen. Hier wordt u nauwlettend in het oog gehouden. De monitors meten de bloeddruk, zuurstofsaturatie, pols en ademhalingsfrequentie. De verpleegkundige controleert regelmatig het verband. Wanneer u voldoende gerecupereerd bent, brengt een verpleegkundige van de vervoersdienst u terug naar de kamer, waar de afdelingsverpleegkundigen u verder verzorgen.

Postoperatief verblijf in het ziekenhuis

CONTROLES

De verpleegkundige komt op regelmatige tijdstippen bij u langs. De pols, de temperatuur, de zuurstofsaturatie, de bloeddruk, het bloedsuikergehalte (indien u diabetes bent), het verband en de blaaskatheter worden dan gecontroleerd.

Ter hoogte van de anus wordt enkele malen per dag een kompres met reparigel aangebracht.

De blaaskatheter mag de dag na de behandeling verwijderd worden. U kan nadien wat hinder ondervinden (moeilijkheden bij het plassen, bloedklontertjes in de urine, branderig gevoel bij het plassen, gevoel dringend te moeten plassen). Deze klachten verdwijnen na 2 tot 3 dagen. Er wordt geadviseerd om veel water (2L per dag) te drinken na de ingreep omdat op die manier de blaas goed gespoeld wordt.

MEDICATIE EN PIJNSTILLING

Via het infuus krijgt u naast vocht ook pijnstilling op vraag toegediend. Als de dag nadien alles goed verloopt, mag het infuus verwijderd worden. U krijgt dan pijnmedicatie in tabletvorm wanneer u dat nodig heeft.

ETEN EN DRINKEN

Wanneer u na de operatie terug op de kamer aankomt, mag u water drinken. Even later mag u genieten van een broodmaaltijd. De dag na de behandeling krijgt u weer normale voeding.

MOBILITEIT

De dag van de behandeling mag u al eens even opzitten en opkomen om naar het toilet te gaan. De dag na de behandeling zal u weer zelfstandig kunnen functioneren. Als het nodig is, mag u de verpleegkundige altijd om hulp vragen. Als alles vlot verloopt, bent u normaal gezien de dag na de behandeling ontslagklaar.

Nazorg

AANDACHTSPUNTEN

Wat mag u verwachten de eerste weken na de behandeling?

- Het is normaal dat u wat kneuzingen of licht bloedverlies heeft op de plaats van de implantatie, en dat u een 'vol gevoel' heeft bij het zitten.
- Sommige voedingsmiddelen en dranken kunnen uw blaas en dikke darm licht irriteren. Er wordt aangeraden om volgende voedingsmiddelen te beperken, vooral wanneer u veel symptomen hebt.
  - Pikant voedsel (sterk gekruid)
  - Koffie (ook cafeïnevrije koffie)
  - Thee
  - Azijn
  - Oude kaas
  - Wijn, bier, sterke drank
- Bewaak een vlot stoelgangspatroom door voldoende vezel- en vochtinname. Diarree en/of wat slijm bij de stoelgang kan de eerste weken ook voorkomen. Dit verdwijnt meestal spontaan.
- Doe de eerste dagen thuis geen zware lichamelijke inspanningen. Na enkele dagen kunt u uw normale activiteiten weer hervatten. De eerste twee maanden mag u niet fietsen.
- De eerste vier weken na de implantatie dient u te plassen door een zeefje dat u nadien controleert op het eventuele verlies van zaadjes. Indien u zaadjes verliest, bewaart u deze in een potje en brengt u dit mee naar de controleraadpleging.

VOORZORGSMaatREGELEN

Jodium-125 is een product met lage energie dat zijn activiteit snel verliest. Na twee maanden is de stralingsdosis gehalveerd. Dit maakt dat de hoeveelheid straling buiten uw lichaam zeer klein is.

Toch wordt er geadviseerd om volgende voorzorgsmaatregelen in acht te nemen:

- U vermijdt het best lang lichamelijk contact met zwangere vrouwen gedurende de eerste twee maanden na implantatie.
- Indien u kinderen op de schoot neemt, beperkt u dit de eerste twee maanden na implantatie best tot enkele minuten per dag. Kinderen mogen wel naast u zitten. Spelen met kinderen en normaal sociaal contact is ook toegestaan.
- Gedurende de eerste vier weken na de implantatie van de zaadjes mag u de seksuele activiteit hernemen met een condoom. De eerste zaadlozingen kunnen oncomfortabel zijn en er kan wat bloed in het sperma zitten.
- Uw urine, stoelgang en bloed zijn NIET radioactief.

OPVOLGING

Er wordt opvolging voorzien na een recente PSA-controle na 3 - 6 - 12 maanden, vervolgens 6-maandelijks tot 3 jaar postoperatief, vervolgens jaarlijks levenslang. Hier worden eventuele bijwerkingen en andere klachten besproken.

Indien PSA < 2ng/ml is en er geen storende klachten zijn, mag de opvolging ook bij uw huisarts gebeuren.

VEZELARM DIEET

	Te vermijden voedingsmiddelen	Toegelaten voedingsmiddelen
Drank	koolzuurhoudende dranken, bier	water (1,5-2L/dag), thee, koffie (niet sterk + max. 4 kopjes/dag), appelsap, vruchtensap zonder pulp, melk, cafeïnevrije koffie, wijn
Brood/ graanproducten	volkoren producten met zaden en pitten, volle rijst, volgranen deegwaren, muesli/cruelsli	alle bereidingen op basis van witte bloem (wit brood/sandwich/wit stokbrood/witte pistolet), cornflakes, fijnkorrelige volkorenproducten zonder zaden en pitten, witte rijst, witte deegwaren
Snacks	speculaas, peperkoek, volkoren gebak, graankoeken	droog gebak zonder noten, (zwarte) chocolade
Fruit	onrijp fruit, citrusfruit, steenvruchten, rabarber, bessen, noten en kastanjes, gekonfijt fruit, gedroogd fruit, pitten en schillen van fruit, meloen	geschilde rijpe appel of peer, banaan, fruit in blik (geen ananas), appel- of fruitmoes, confituur
Groenten	rauwkost en vezelige groenten, ajuin, aubergines, droge bonen, champignons, courgettes, erwten, kapucijners, komkommers, koolsoorten, linzen, maïs, paprika, pepers, pompoen, radijzen, selderij, sojascheuten, spruiten, venkel, prei, knoflook	gekookte of gestoomde groenten: avocado, broccoli, gemixte andijvie, aspergepunten, bloemkool, knolselder, witte gedeelte van prei, goed gekookte fijne sperziebonen, gemixte spinazie, rijpe of gestoofde tomaten zonder pitten, witloof, wortelen, groentesappen

Zuivelproducten	yoghurt met vers fruit, zaden, noten of volkoren ontbijtgranen, notenkaas	alle melk- en melkproducten, kaas, fruityoghurt
Vlees en alternatieven	quorn	Vlees(waren), vis (conserven), tofu, ei
Andere	scherpe kruiden en specerijen, noten, olijven	
Vetstoffen/saus	pikante sauzen, pickles, mosterd	alle smeer- en bereidingsvetten, niet-pikante sauzen of mayonaise
Soep	alle soepen met groentevezels ajuin-, bonen-, champignon- en erwtensoep	gemixte of gezeefde soep
Aardappelen	bereidingen met jonge aardappelen (tenzij 2x gekookt), chips (paprika, pickles, ketchup ...)	gekookte aardappelen, puree, gebakken aardappelen, frieten, kroketten, aardappelgratin, zoute chips

BIJKOMENDE AANBEVELINGEN

- Probeer het inslikken van lucht te voorkomen: eet langzaam, kauw goed, eet met gesloten mond, vermijd kauwgom, drink met kleine teugen.
- Eet op regelmatige basis en probeer het overslaan van een maaltijd te vermijden.
- Vermijd grote en heel vetrijke maaltijden
- Drink niet meer dan 4 kopjes koffie per dag en vermijd sterke koffie.
- Doe regelmatig (lichte) fysieke inspanningen.
- Drink 1,5 tot 2 liter water per dag (bij voorkeur niet-bruisend water).

Houd ook altijd rekening met andere specifieke dieetvoorschriften als die aangewezen zijn voor uw gezondheidstoestand (bv. diabetes dieet)!

versie: 15 juni 2022

Noorderhart vzw
Maesensveld 1
B-3900 Pelt
t 011 826 000
info@noorderhart.be
noorderhart.be